

Kampaania asemel tuleb teede kvaliteeti tõsta kogu aeg

Avalikus kasutuses olevaid teid ehitatakse ja hooldatakse valdavalt raha eest, mida teekasutajad kütust ostes aktsiisina maksavad. Teehoiuks eraldatud tuleb kulutada võimalikult otstarbekalt. See laguneb ettenähtust kiiremini, on raha tatud ebaefektiivselt. Järgnevalt saab esitada mure, kas seda oleks võinud olemasoleva inuusel ette näha ja midagi teisiti teha. Kski inimese ehitatud asi, ka tee, ei ole iga. Teel on kavandatud eluiga ja kui see jääb tust lühemaks, on midagi valesti. Kui tee lameine ei ole seletatav objektiivsete asjaoludeõib põhjuseks olla puudulik ehituskvaliteet ähene teehooldus. Aga praktikast on teada ihtumeid, kus ehitaja on hoolega järginud i etteantud nõudeid ja kontrollimisel vas-ehituskvaliteet normidele, kuid tee laguneb i. Aeg-ajalt esineb looduses mõjureid, mis on ekteerimise või ehitamise jaoks määramatud ida ei suudeta ka tagantjärele tuvastada. ee lagunemine on tagajärg. Maanteeamet on stanud panustada teedeehituse kvaliteeti, nistada nõudeid ja tõhustada teedeehituse jä- valvet ehk hakata tegelema lagunemise põh-ega. Ennekõike nendega, mis sõltuvad tee-ehi-ga seotud inimeste ja firmade tegevusest. ee ehitus algab hankemenetlusest, mille us kehtestab ranged reeglid. Hankekonkur-idab üldjuhul madalaim hind. Kvaliteetsem stupidavam asi on üldjuhul kallim ning han-kaaks korraldada ka majandusliku soodsuse el, kuid praktikas kutsub selline lähenemine : arvukaid vaidlusi hanke tingimuste ja hin-ise objektiivsuse üle. Ilmselt jääb madalaim d ka edaspidi peamiseks kriteeriumiks.

kvaliteedi alustala on projektlahendus. juhul annab tellija projektlahenduse paku- e ette ja seda hanke käigus enam muuta ei . Ehitaja on sunnitud järgima projektlahen- isegi juhul, kui see on puudustega. Kahjuks ehnilised projektid, mille järgi tuleb ehita- kõikuga kvaliteediga. Projekteerimistööde- n kiire ja Eestis lihtsalt ei ole piisavalt vajali- asemega projekteerijaid. Kui aga lubada han- õitjal projektlahendust töö käigus muuta, te- kahtlus, et konkursil osalejaid ei ole võrdsest eldud.



SVEN PERTENS
Eesti Asfaldiliidu juht

”
Teel on kavanda- tud eluiga ja kui see jääb ooda- tust lühe- maks, on midagi va- lesti.

Rahaliste vahendite piiratuse korral on mõist- lik leida kvaliteedioptimum, mida nõuda. Sel- le sätestamisel tuleb mängu tellija kompetent- sus. See tähendab küsimus, kas tellija teab täp- selt, millist kvaliteeti ta soovib, kas suudab seda hankedokumentides üheselt kirjeldada ning kas soovitud kvaliteeditase on põhjendatud. Kui tel- lija nõuab midagi, millest ta ise lõpuni aru ei saa, on nõudmistele vastavust kontrollida keeruline. Projekteerimise ja ehitamise taustsüsteemil – ju- hendid, juhised, eeskirjad ja muud normdoku- mendid – on protsessis määrava tähtsusega roll, seepärast peavad nendes esinevad nõuded en- ne kehtestamist olema eelnevalt põhjalikult läbi kaalutud. Pimesi numbritega mängides võib juh- tuda, et tekib arvestatav kulude kasv ilma märki- misväärse mõjuta kvaliteedile.

Nõude täitmise tagab kontroll. Ainuüksi le- pinguliste nõuete karmistamisega ei ole võima- lik saavutada vajalikku tulemust. Mis tahes nõu- de täitmise tagab ikkagi tellija või tema palgatud ehitusjärelvalve kontrolltegevus. Kui kontroll puudub või on ebapiisaval tasemel, jääb üle loo- ta vaid ehitaja eetilisele käitumisele. Samas ei tohi järelevalvest kujuneda ehitusprotsessi põhjenda- matult pärssiv tegevus. Kui järelevalve oma õigust tööd objektil peatada ülemäärase sagedusega ka- sutab, jääb objekt tähtjaks valmis ehitamata.

Järelevalve, tellija lepinguline partner, esitab tellijale kvaliteedikontrolli tulemused. Üksikkat- se põhjal ei saa veel teha üldistavaid järeldusi, kui aga terve katsete seeria näitab ehitatu mittevasta- vust nõuetele, siis ilmselt nii ongi.

Ebapiisava kvaliteediga töö taga võib olla mit- meid põhjusi ja kõik protsessis osalejad peaksid selgusele jõudma, millises osas on kvaliteet seot- tud nende tegevusega. Projekteerija vastutagu tehnilise projekti kvaliteedi eest. Ehitaja vastuta- gu tellija seatud nõuete järgimise eest. Järeleval- ve vastutagu piisava tasemega ja sagedusega kva- liteedikontrolli teostamise eest. Tellija ülesan- deks on seada põhjendatud nõuded ning taga- da, et kõik asjaosalised neid täidaksid ning saak- sid mittetäitmise korral vajalikul moel vastutuse- le võetud. Juhuslikku eksimust ei pea tingimata sanktsioneerima, tahtlikku ja süsteemset pettust aga küll. Lihtsad reeglid ja lihtne loogika. Võrdse kohtlemise printsiibi kohaselt ei tohi kellelegi te- ha erandeid ega mõõndusi.